

Από το ΕΚΠΑ στον ΟΗΕ: ο πρώτος χρόνος του Crime & Gender Lab του Κέντρου Μελέτης του Εγκλήματος (ΚΕ.Μ.Ε.)

Οι επιστημονικές πρωτοβουλίες γεννιούνται από μια ιδέα, μια ανάγκη της κοινωνίας, αλλά πρωτίστως από ομάδες ανθρώπων που αντιλαμβάνονται ότι η γνώση μπορεί να αλλάξει τον τρόπο με τον οποίο κατανοούμε τον κόσμο. Κάπως έτσι ξεκίνησε και η ιστορία του εργαστηρίου για το έγκλημα και το φύλο, Crime & Gender Lab του Κέντρου Μελέτης του Εγκλήματος (ΚΕ.Μ.Ε.). Η ιδέα ήταν να ενημερώσουμε όσο περισσότερους ανθρώπους μπορούμε για την έμφυλη διάσταση του εγκλήματος, η ανάγκη ήταν να γίνει ορατό το ζήτημα και η επιθυμία ήταν (και παραμένει) να βελτιωθεί η κατανόηση ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο.

Πολύ πριν αποκτήσει όνομα, λογότυπο ή θεσμική υπόσταση, το [Εργαστήριο για το Έγκλημα και το Φύλο](#) είχε ήδη αρχίσει να διαμορφώνεται μέσα από τα μαθήματα του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών που συγγράψαμε και συνδιδάσκουμε. Από τον Φεβρουάριο του 2025, όταν βγήκε στον αέρα το πρόγραμμα «[Εγκληματολογία και Φύλο: Σύγχρονες Θεωρίες, Στερεότυπα και Πρόληψη της Βίας](#)», υπό την ακαδημαϊκή εποπτεία του Ομότιμου Καθηγητή Εγκληματολογίας [Γιάννη Πανούση](#), έγινε φανερό ότι υπήρχαν κενά στην ελληνική βιβλιογραφία και αρθρογραφία αλλά και στη δημόσια συζήτηση. Επαγγελματίες από διαφορετικά πεδία, καθώς και φοιτητές/ριες αναζητούσαν έναν χώρο όπου η εγκληματολογία θα συνομιλούσε με τις σπουδές φύλου, τις πολιτισμικές σπουδές, τη δημόσια πολιτική και τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η υψηλή συμμετοχή στον πρώτο κύκλο του προγράμματος ουσιαστικά γέννησε την ιδέα για τη δημιουργία ενός επιστημονικού εργαστηρίου, αντλώντας έμπνευση από το ήδη επιτυχημένο [Εργαστήριο Πολιτισμικής Εγκληματολογίας](#) που μόλις είχε εκδώσει τον πρώτο του συλλογικό τόμο¹. Η δεξαμενή των μελών του ΚΕ.Μ.Ε. αλλά και το E-learning λειτούργησαν ως σημεία συνάντησης για τη δημιουργία μιας νέας ερευνητικής κοινότητας. Οι συζητήσεις που αναπτύχθηκαν κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, τα ερωτήματα των εκπαιδευομένων και η

¹ [Πολιτισμική Εγκληματολογία και Νέο Νουάρ](#) (2025, Εκδόσεις Κύφαντα).

ANNUAL REVIEW 2025-26

ανάγκη για συνεχή παραγωγή επιστημονικής γνώσης οδήγησαν, λίγους μήνες αργότερα, στην επίσημη ίδρυση του Crime & Gender Lab.

Ήταν η φυσική συνέχεια της δεκαετούς προσφοράς του ΚΕ.Μ.Ε. γύρω από τη βία κατά των γυναικών, τη γυναικοκτονία, τον σεξισμό και τις πολλαπλές μορφές κοινωνικού αποκλεισμού. Με επιστημονικές υπεύθυνες την [Δρα Αναστασία Χαλκιά](#), την [Μαρία Αθήνη](#) και την [Μάρθα Λεμπέση](#), το Εργαστήριο διαμόρφωσε ένα νέο υπόδειγμα συνεργασίας ανάμεσα στην εγκληματολογία, την κοινωνιολογία, τις πολιτισμικές σπουδές, τη νομική επιστήμη και την επικοινωνία. Το Crime & Gender Lab υποστηρίζει γυναίκες και θηλυκότητες σε όλο τον κόσμο. Εκφράζουμε τις θερμές μας ευχαριστίες στη Maryam Olamide, γραφίστρια από τη Νιγηρία, η οποία εκτίμησε το έργο μας και προσφέρθηκε ευγενικά να σχεδιάσει το παρακάτω φυλλάδιο.

Research • Learning • Collaboration

CRIME & GENDER

Advancing knowledge and action on crime and gender through education, research, and international partnerships.

Who We Are

The Center for the Study of Crime is an interdisciplinary hub linking criminology, sociology, law, psychology, cultural studies and gender studies.
Special Consultative Status with the Economic and Social Council of United Nations

What We Do

- ▶ E-Learning Programme (University of Athens)
- ▶ Crime & Gender Lab
- ▶ Crime Times (Digital Journal)

Our Aim

We are building an international network to:

- ▶ Co-produce workshops
- ▶ Exchange guest lectures
- ▶ Collaborate on publications
- ▶ Share knowledge across the UK, EU, and beyond.

let's connect

crimegender@e-keme.gr
www.e-keme.gr

Κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του, το Crime & Gender Lab ανέπτυξε τη δραστηριότητά του γύρω από έξι στρατηγικούς άξονες, οι οποίοι αποτυπώνουν τη φιλοσοφία και τη φυσιογνωμία του. Πρώτος άξονας ήταν η **εκπαίδευση και η διά βίου μάθηση**, με αφετηρία το πρόγραμμα του ΚΕΔΙΒΙΜ του ΕΚΠΑ και τη δημιουργία ενός σταθερού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος για την εγκληματολογία του φύλου. Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην **έρευνα και την επιστημονική παραγωγή**, μέσα από τη συμμετοχή σε συνέδρια, την ανάπτυξη ερευνητικών συνεργασιών και τη διαμόρφωση νέων πεδίων μελέτης. Τρίτος πυλώνας ήταν η **διάχυση της γνώσης**, με επιστημονικά άρθρα, αναλύσεις και εκπαιδευτικό υλικό που έφεραν τη σύγχρονη εγκληματολογική σκέψη στον δημόσιο διάλογο. Εξίσου σημαντική ήταν η **δημόσια παρέμβαση και ευαισθητοποίηση**, μέσω εκδηλώσεων, διαλέξεων, ραδιοφωνικών και διαδικτυακών

“

Η εγκληματολογία του φύλου
δεν είναι μόνο
αντικείμενο έρευνας.

Είναι εργαλείο
πρόληψης
και
κοινωνικής αλλαγής.

”

παρουσιών, καθώς και δράσεων ενημέρωσης για την πρόληψη της έμφυλης βίας. Το εργαστήριο επένδυσε ακόμη στη **διεθνή δικτύωση και τη θεσμική εκπροσώπηση**, κορυφαία έκφραση της οποίας αποτέλεσε η υποβολή επίσημης δήλωσης (statement) στην 70ή Σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για το Καθεστώς των Γυναικών (CSW70), αξιοποιώντας την Ειδική Συμβουλευτική Ιδιότητα του ΚΕ.Μ.Ε. στο Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ - ECOSOC. Τέλος, ιδιαίτερη βαρύτητα δόθηκε στη **θεσμική ανάπτυξη και τη δημιουργία συνεργειών**, ώστε το Crime & Gender Lab να εξελιχθεί σε έναν μόνιμο κόμβο συνάντησης της έρευνας, της εκπαίδευσης, της δημόσιας πολιτικής και της κοινωνίας των πολιτών, με σταθερό προσανατολισμό στην προώθηση της ισότητας των φύλων και την πρόληψη της βίας.

ANNUAL REVIEW 2025-26

Η πορεία ξεκίνησε με τις εκδηλώσεις στην Ελληνική Βιβλιοθήκη του Λονδίνου ([Greek Library of London](#)) για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας και συνεχίστηκε με το πρώτο εργαστήριο «Έγκλημα και Φύλο: Έμφυλη Βία και Γυναικοκτονία» για τα μέλη της Βιβλιοθήκης. Το Εργαστήριο ιδρύθηκε επίσημα τον Ιούνιο του 2025. Η οπτική μας ταυτότητα δημιουργήθηκε pro bono από την [IN8 Creative Design](#), την οποία ευχαριστούμε θερμά.

Ακολούθησαν δημόσιες παρεμβάσεις σε ραδιοφωνικές εκπομπές στην Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο, συμμετοχές σε podcasts, παρουσιάσεις βιβλίων, διεθνή συνέδρια, καμπάνιες ευαισθητοποίησης και δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης. Η συμμετοχή στο παγκόσμιο συνέδριο

ANNUAL REVIEW 2025-26

της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Εγκληματολογίας (European Society of Criminology) EUROCRIM 2025 στην Αθήνα εστίασε στην έμφυλη βία σε περιόδους κρίσης. Οι δράσεις για τις «16 Ημέρες Ακτιβισμού» του ΟΗΕ έδειξαν ότι το εργαστήριο δεν παρακολουθεί απλώς τις εξελίξεις, αλλά επιδιώκει να συμβάλλει ενεργά στη διαμόρφωσή τους.

Ο πρώτος κύκλος διαλέξεων

Από τον Οκτώβριο του 2025 έως τον Απρίλιο του 2026, επτά διακεκριμένοι επιστήμονες προσέγγισαν το έγκλημα και το φύλο από διαφορετικές οπτικές: από τη θεωρία της Carol Smart και τις κοινωνικές κατασκευές της αρρενωπότητας μέχρι την πολιτισμική εγκληματολογία, την επανορθωτική δικαιοσύνη, τη διαθεματικότητα, τις επιστημολογικές προσεγγίσεις της εγκληματολογίας του φύλου και τη σύγχρονη queer criminology.

ANNUAL REVIEW 2025-26

Α' ΚΥΚΛΟΣ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ
ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ

2025 – 2026

Επτά διαλέξεις που ανέπτυξαν τις πολλαπλές όψεις της σχέσης ανάμεσα στο έγκλημα και το φύλο, μέσα από διαφορετικές επιστημονικές οπτικές και διεθνείς προσεγγίσεις.

 7
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

 7
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

 4
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ
ΠΕΔΙΑ

 3
ΧΩΡΕΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

- Φεμινιστική Εγκληματολογία
- Αρρενωπότητα και Έγκλημα
- Πολιτισμική Εγκληματολογία
- Επανορθωτική Δικαιοσύνη
- Έμφυλη Βία και Ευαλωτότητα
- Μεθοδολογία και Έρευνα
- Queer Criminology

3 ΧΩΡΕΣ – ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

01

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2025

Η Carol Smart και η συγκρότηση της Εγκληματολογίας του Φύλου

| Δρ. Αναστασία Χαλκιά

Η συμβολή της Carol Smart στη διαμόρφωση της φεμινιστικής εγκληματολογίας και οι θεωρητικές βάσεις της Εγκληματολογίας του Φύλου.

02

12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2025

Αρρενωπότητα και Έγκλημα: Εγκληματολογικές προσεγγίσεις της ανδρικής ταυτότητας

| Μάρθα Λεμπέση

Οι κοινωνικές κατασκευές της αρρενωπότητας και η σχέση τους με την παραβατικότητα, τη βία και τις σύγχρονες θεωρίες.

03

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2025

Αφηγήσεις της Βίας, Αφηγήσεις του Φύλου: Η έμφυλη βία στη σύγχρονη ελληνική πολιτισμική παραγωγή

| Μάρια Αθήνη

Η αναπαράσταση της έμφυλης βίας στη λογοτεχνία, τον κινηματογράφο και τα μέσα ενημέρωσης και ο ρόλος τους στη διαμόρφωση κοινωνικών αντιλήψεων.

04

14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026

Η Επανορθωτική Δικαιοσύνη και η εφαρμογή της στην Έμφυλη Βία

| Αλεξάνδρα Στουραϊτή

Οι αρχές της επανορθωτικής δικαιοσύνης και οι δυνατότητες εφαρμογής της σε υποθέσεις έμφυλης βίας, με έμφαση σε διεθνή παραδείγματα και πρακτικές.

05

11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2026

Η κατασκευή της γυναικείας ευαλωτότητας Έμφυλη βία, εξαναγκασμός και σωματικές πρακτικές σε Ινδία και Αφρική

| Δρ. Ανδρομάχη Μπούνα-Βάιλα

Μια συγκριτική προσέγγιση στις μορφές έμφυλης βίας και στις κοινωνικές πρακτικές που παράγουν ή ενισχύουν την ευαλωτότητα των γυναικών.

06

11 ΜΑΡΤΙΟΥ 2026

Προς μια Εγκληματολογία του Φύλου: Επιστημολογικές παραδοχές και μεθοδολογικές παρατηρήσεις

| Δρ. Ιωάννα Τσίγκανου

Η διάλεξη εστίασε στις επιστημολογικές προϋποθέσεις και τις μεθοδολογικές προκλήσεις της έρευνας στο πεδίο της Εγκληματολογίας του Φύλου.

07

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026

The Importance of "Sex Worker Proof" Imagery against Harmful Ignorance: A Queer Criminological Perspective

| Δρ. Βασίλης Γερασόπουλος

Η συμβολή της queer εγκληματολογίας στη μελέτη της κοινωνικής ορατότητας, της αναπαράστασης των εργαζομένων στο σεξ και της καταπολέμησης των στερεοτύπων.

ANNUAL REVIEW 2025-26

Τα άρθρα στο InDeepAnalysis

Παράλληλα, το Crime & Gender Lab επένδυσε συστηματικά στη δημόσια επιστήμη μέσα από το In Deep Analysis, την ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ που προωθεί την σύγχρονη σκέψη.

Μέσα σε λιγότερο από έναν χρόνο δημοσιεύθηκαν 14 αναλυτικά άρθρα για την πατριαρχία, τον σεξισμό, τη βία κατά των γυναικών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την οικονομική διάσταση της ανισότητας, τις διεθνείς εξελίξεις στα δικαιώματα των γυναικών, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά και ζητήματα πολιτισμικής εγκληματολογίας και αναπαραστάσεων του εγκλήματος στον κινηματογράφο και τη λογοτεχνία.

Η αρθρογραφία αυτή δημιούργησε έναν ανοικτό χώρο επιστημονικής ενημέρωσης, όπου η τεκμηριωμένη γνώση είναι διαθέσιμη όχι μόνο στους ειδικούς αλλά και σε κάθε πολίτη που επιθυμεί να κατανοήσει βαθύτερα τις σύγχρονες μορφές έμφυλης βίας και διακρίσεων.

ΑΡΘΡΑ

Η γνώση σε δημόσιο διάλογο.

Έρευνα, ανάλυση και κριτικός στοχασμός πάνω σε ζητήματα εγκληματολογίας, φύλου και κοινωνικής δικαιοσύνης.

14+
άρθρα δημοσιευμένα

12
μήνες συνεχούς αρθρογραφίας

8
θεματικές ενότητες

14+ δημοσιεύσεις | In Deep Analysis | 2025-2026

ΑΡΘΡΑ (ΠΡΟΒΕΒΑΗΜΕΝΑ)

1 | Πρόσβαση στη δικαιοσύνη για όλες τις γυναίκες και τα κορίτσια: Συμπεράσματα από την 70ή Σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για το Καθεστώς των Γυναικών (CSW70)

30 ΑΠΡ. 2026

2 | Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) & Ισότητα των φύλων: Ο καθρέφτης της κυβερνητικής ικανότητας

15 ΑΠΡ. 2026

3 | Backlash: όπισθεν ολотаχώς για τα δικαιώματα

23 ΜΑΡ. 2026

4 | Σεξισμός στο Κοινοβούλιο

19 ΔΕΚ. 2025

ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

5 | Το Κορίτσι του Κανενός και ο Πρίγκιπας που έγινε βάρτσος

19 ΝΟΕ. 2025

6 | Βία κατά των γυναικών στην ΕΕ

9 ΜΑΡ. 2026

7 | Η ανισότητα των φύλων ζημιώνει την παγκόσμια οικονομία

20 ΟΚΤ. 2025

8 | Πολιτισμική Εγκληματολογία made in Greece

30 ΣΕΠ. 2025

9 | Αναγνωρίζοντας τον σεξισμό: το κουίζ που λείπει την αλήθεια

18 ΣΕΠ. 2025

10 | Ελληνικό καλοκαίρι και έμφυλες όψεις της επιβίωσης στον κινηματογράφο

30 ΙΟΥΝ. 2025

11 | «Υπόγεγα πατριαρχία»: Η ανθεκτικότητα των έμφυλων ανισοτήτων στην Ελλάδα το 2025

24 ΙΟΥΛ. 2025

12 | Το έγκλημα ως πολιτισμικό αφήγημα στο ελληνικό νέο νουάρ | In Deep Analysis

15 ΙΟΥΛ. 2025

13 | Δεν είναι όλα Σινεμά

25 ΙΟΥΝ. 2025

14 | Η (μη) ορατή διαδρομή της γυναικοκτονίας

7 ΙΟΥΛ. 2026

ANNUAL REVIEW 2025-26**Από την Ελλάδα στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών**

Αν όμως έπρεπε να ξεχωρίσει κανείς μία στιγμή που συμπυκνώνει την πορεία του πρώτου χρόνου, αυτή θα ήταν η υποβολή επίσημου statement του Crime & Gender Lab στην 70ή Σύνοδο της Επιτροπής του ΟΗΕ για το Καθεστώς των Γυναικών (CSW70).

ENDING SEXISM IN PARLIAMENTS

A CALL TO ACTION FROM
KEME | CRIME AND GENDER LAB

PARLIAMENTS MUST BE SAFE, INCLUSIVE, AND FREE FROM GENDER-BASED HARASSMENT.

Gendered abuse is not “political culture.”
It is a human rights violation that silences
women and weakens democracy.

Our statement to CSW70 is now published.

Read the full statement →

<https://digitallibrary.un.org/record/4093185/?v-pdf>

ANNUAL REVIEW 2025-26

Η παρέμβαση αυτή αποτέλεσε την κορυφαία θεσμική στιγμή του Εργαστηρίου μέχρι σήμερα. Μέσα από την αξιοποίηση της Ειδικής Συμβουλευτικής Ιδιότητας του ΚΕ.Μ.Ε. στο ECOSOC καταθέσαμε τις θέσεις μας για την αντιμετώπιση του σεξισμού και του μισογυνισμού στο κοινοβουλευτικό περιβάλλον, την πρόσβαση των γυναικών και των κοριτσιών στη δικαιοσύνη και την ανάγκη ενίσχυσης των πολιτικών πρόληψης της έμφυλης βίας. Η παρουσία μας στο διεθνές ετήσιο συνέδριο για τις μη κυβερνητικές οργανώσεις έδειξε πως η ελληνική επιστημονική σκέψη μπορεί να συμμετέχει ισότιμα στη διαμόρφωση του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την έμφυλη ισότητα.

Η δήλωση είναι πλέον διαθέσιμη στην [Ψηφιακή Βιβλιοθήκη των Ηνωμένων Εθνών](#).

Πληροφορίες

Εγκληματολογία και Φύλο: Σύγχρονες Θεωρίες, Στερεότυπα και Πρόληψη της Βίας

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα με επιστημονική, επαγγελματική ή θεσμική δραστηριότητα στα πεδία της νομικής, της εγκληματολογίας, της ψυχολογίας, της κοινωνικής εργασίας, της εκπαίδευσης και της δημοσιογραφίας, καθώς και σε στελέχη δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, αλλά και σε κάθε άτομο που επιθυμεί να εμβαθύνει στις σύγχρονες προσεγγίσεις της εγκληματολογίας του φύλου, της έμφυλης βίας, των στερεοτύπων και της πρόληψης.

Συνδυάζει σύγχρονη διεθνή βιβλιογραφία, πραγματικές μελέτες περίπτωσης, ανάλυση πολιτικών και νομολογίας, πολιτισμική εγκληματολογία, εργαλεία πρόληψης και εφαρμογές στην επαγγελματική πρακτική.

Πληροφορίες και εγγραφές:

<https://elearningekpa.gr/courses/egklimatologia-kai-fulo-sugxrones-theories-stereotupa-kai-prolipsi-tis-bias>

Crime & Gender Lab – Κέντρο Μελέτης του Εγκλήματος (ΚΕ.Μ.Ε.)

 crimegender@e-keme.gr

ANNUAL REVIEW 2025-26

Περισσότερες πληροφορίες:

https://e-keme.gr/category/working-groups/crime_gender_lab/